

Ամենայն որ գիտէ թէ ինչպիսի՝ ծախիւք հաստատուած են երկրիս այլեայլ կողմեր օգերեւութաբանական կայաններ, և թէ ինչպէս պատշաճուած են զանազան ճշգրտազննին գործիներով, դիտելու համար բոլոր այն երեւոյթները՝ որք առաւելապէս կը վերաբերին աստեղաց ընթացքին և մթնոլորտի փոթորկաց, ուստի բաւական է միայն ակնարկ մի տալ ամենօրեայ օգերեւութաբանական թերթերուն՝ իմանալու համար մթնոլորտի ճնշումն՝ և գուշակելու՝ թէ ինչպէս պիտի լինի օդն։ Արդէն իսկ այդ գուշակութեանց համար զանազան միջոցներ ունինք, զոր ընծայած է մեզ գլխաւորապէս բնութիւնն։

Յոյսերն, միջառք և զանազան կենդանիք, մեզ այնպիսի ցոյցեր կը հայթայթեն, որոց ճշգրտութիւնն ոչ երբէք զմեզ կը վրիպեցնէ։ Թռչունք իրենց ջղային դրութեամբ, և սաստիկ զգայականութեամբ, կարող են առաջուց մթնոլորտի ամենաշնչին փոփոխութիւններն անգամ իմանալ։ Այս կենդանեաց գործունէութիւնն՝ օդոյն փոփոխութեամբն յանկարծ կը փոփոխի, ըստ որում օդն դէպ ի լան և կամ ի վատն փոփոխի։

Այսպէս, երբ անձրեւի գալն մտեսնայ՝ ծիծառն և հռիդուն (իտ. riddone) կը սկսին երկրիս երեսով թռչտիլ։ Իսկ ծիւռն (իտ. fringuello) իւր երգին տխրութիւն մի կու տայ։ Կաշաղակն՝ եթէ իւր բոյնէն առանձին դուրս ելնէ՝ անձրեւի նշան է, իսկ եթէ բազմութեամբ՝ գեղեցիկ և պարզ օրուան։ Գաբբիան (իտ. gabbiani)

ծովային թռչունները, եթէ երկինքն պարզ է՝ շարժումներ ընելով, մեկամաղձային աղաղակներ կ'արձակեն, և սովորականէն աւելի իրենց թեւերը պարզելով՝ որ իբրեւ նշան մ'է գուշակութեան օդոյն, կ'իմացնեն առաջուց ծովաբնակաց, օդոյն մտաւալու փոփոխութիւնները, այսպէս նաև սազն և բադն՝ կ'երթան, կու դան, կը վազեն և թեւերնին բացած այս և այն կողմն կը թռչտին, ջրոց մէջ կը մխրճին և ցոյց կու տան աշխոյժ անհանգստութիւն մի։ Սիրամարդն կը սկսի յաճախակի աղաղակներ արձակել, իսկ փարաւոնի հաւն դէպ ի իւր թառնոցն կ'ընթանայ։ Գորան կը կռկայ՝ իսկ ժանտագորտն (իտ. rosso) և խխունջն կը սկսին զանազան շարժումներ գործել։ Երբ սարդն կը դադարի իւր ոտային հիւսելէն՝ անձրեւի սպառնալիք կայ, իսկ երբ նորէն սկսի՝ օդոյն գեղեցկութեան աւետիս կու տայ։ Երբ հաւերը իրենց թառտունը դիմեն՝ նշան է, թէ անձրեւն ամբողջ օրն պիտի տեւէ, Կարմրալանջն՝ երբ զգայ թէ օդը պիտի փոփոխի, իսկոյն բարձր գագաթանց վրայէն երգել կը սկսի, իսկ ծիծառն՝ գահավէժներու վրայ կը բարձրանան, միջատներ որապառ համար։ և այլն։

Ուրիշ այսպիսի շատ նշաններ կան մթնոլորտային փոփոխութեանց նշկատմամբ, և այս նշաններս են՝ որ սովորաբար մարգարէք գիւղից կուշուածներուն բովանդակ գիտութիւնն կը կազմեն։